

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

SERIES 3: 39 - ELEVATING SHABBAT THROUGH AHAVAT HASHEM OU ISRAEL/BEIT KNESSET HANASI - FALL 2025

A] AHAVAT HASHEM - SOURCES AND PRINCIPLES

1. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד: וְאַהֲבָתְךָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצִוֶּה הַיּוֹם עָלֶיךָ לֵבְבְּךָ:

דברים ו:ד-ו

The first words of the Shema include the mitzvot of 'Yichud Hashem' and 'Ahavat Hashem' and then go on to describe the mitzva of talmud torah.

2. לְאַהֲבָה אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעָה בְּקִלּוֹ וּלְדַבְּקָהּ בּוֹ כִּי הוּא חַיֵּיד וְאַרְךְ יָמֶיךָ ...

דברים ל"ב

Elsewhere the mitzva of Ahavat Hashem appears together with a mitzva to 'stick' to God and internalize the understanding that God is the focus of our lives.

3. **מצות אהבת השם** - שנצטוונו לאהוב את המקום ברוך הוא שנאמר (דברים ו:ה) **ואהבת את ה' אלהיך**. וענין המצוה שנחשוב ונתבונן בפקודיו ופעולותיו עד שנשיגהו כפי יכולתנו. ונתענג בהשגתו בתכלית העונג, וזאת היא האהבה המחוייבת. שורש מצוה זו ידוע, שלא יקיים האדם מצוות השם ברוך הוא יפה רק באהבתו אותו וזאת מן המצוות התמידיות על האדם ומוטלות עליו לעולם.

ספר החינוך מצוה תיח

The Sefer HaChinuch states that proper fulfillment of every other mitzvot is not possible without the added element of Ahavat Hashem. Additionally, this is a CONSTANT mitzva which applies even when we are not otherwise involved in specific mitzva observance. Somehow, the mitzva of Ahavat Hashem should inform the way we act, speak and think in every aspect of our lives. Does it involve emotion? How are we meant to achieve it?

4. (ו) כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹהֶיךָ בָּךְ בְּתוֹר ה' אֱלֹהֶיךָ לְהִיטֵת לוֹ לַעֲמֹס סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה: (ז) לֹא מִרְבָּכֶם מִכָּל-הָעַמִּים חֹשֶׁק ה' בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי-אַתֶּם הִמַּעַט מִכָּל-הָעַמִּים: (ח) **כִּי מְאֻהֲבֵת ה' אֶתְכֶם** וּמִשְׁמְרוֹ אֶת-הַשְּׂבָעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם הוֹצִיא ה' אֶתְכֶם בְּיַד חֲזָקָה וּבְיָפֶדֶד מִבְּיַת עַבְדִּים מִיַּד פְּרָעָה מִלֶּךְ-מִצְרַיִם: ... (יב) וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר ה' אֱלֹהֶיךָ לָךְ אֶת-הַבְּרִית וְאֶת-הַחֹסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם: (יג) **וְאַהֲבָה וּבְרָכָה וְהַרְבֵּה וּבְרָכָה פְּרִי-בִטְנְךָ וּפְרִי-אֲדָמָתְךָ דִּגְלָךָ וְתִירֶשֶׁךָ וַיִּצְהָרְךָ שָׁגֵר-אֶלְפֶיךָ וַעֲשִׂיתָהּ צֹאנְךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְתֶת לָךְ.**

דברים ו:ח-יב

Crucially, the Chumash tells us that the love also flows in the other direction! God chose the Jewish people out of love and wishes to give us and our families great success and beracha.

5. אם במקום ברכת המוציא בירך 'ברוך רחמנא מלכא מאריה דהאי פיתא' יצא. **משנה צרורה:** (נא) כיון שיש שם ומלכות דמלת רחמנא קאי צמקוס השם (שכן היו קורין אותו צצצל) ...

שולחן ערוך אורח חיים הלכות בציצית הפת, סעודה, וברכת המזון סימן קס"ז סעיף י

The Babylonian Jewish community called God 'Rachmana' - the Loving One.¹

1. Consider the meaning - both technical and colloquial - of words which we use for God other than His halachic names - 'God', 'Hashem', 'HaKadosh Baruch Hu', 'Eibishter'.

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

B] AHAVA AND SHABBAT

6. וְהִנְחִילֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שְׁבֵת קֹדֶשׁ. וְיִנְחֵנוּ בָּהּ/בּוֹ/בָּם יִשְׂרָאֵל מִקֹּדֶשׁ שֵׁי שְׁמֶךָ:

עמידת ערבית/שחרית/מנחה של שבת

We daven on Shabbat to receive Shabbat through a sense of love between God and the Jewish people, invoking all of the female/male/combined energies of the day.

7. עונה של תלמידי חכמים אימת! אמר רב יהודה אמר שמואל: מע"ש לע"ש. יהודה בריה דר' חייא חתניה דר' ינאי הוה, אזיל וייתיב בבי רב, וכל בי שמישי הוה אתי לביתיה

כתובות סב:

Chazal encourage intimacy between husband and wife on Shabbat. Indeed, this was the suggested practice for talmidei chachamim.

8. וְאֵת מוֹסַף יוֹם הַשְּׁבִיט הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רִצּוֹן.

עמידת מוסף של שבת

We daven in musaf to be able to bring the Shabbat korban musaf with love.

9. וְתִתֵּן לָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה [שְׁבִיטוֹת לְמִנוּחָהּ ו] מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוֹן אֶת יוֹם [הַשְּׁבִיט הַזֶּה וְאֵת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֲרוּתֵנּוּ] לִשְׁבֵּת [בְּאַהֲבָה] מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכֹר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

עמידה של חג

On Chag too we thank Hashem for giving us the special festival with love, and on Shabbat with EXTRA love!

10. אומרים בשבת "באהבה" ולא ביום טוב, דשבת במרה נצטוו וקבלוהו באהבה, ושאר המצוות שקבלו בסיני לא קבלו באהבה. שהרי לא קבלו התורה בסיני עד שכפה עליהם ההר כגיגית, ויום טוב בכללם, לכך אין אומרים ביום טוב באהבה.

לבוש או"ח קפח:

The Levush explains that we received the mitzva of Shabbat BEFORE Sinai - at Mara where we embraced it with love. The other mitzvot (including the Chagim) were given at Sinai with an element of duress.

C] AHAVAT HASHEM - THE GOAL OF A LIFE LISHMA

11. א אל יאמר אדם הריני עושה מצוות התורה ועוסק בהקמתה כדי שאקבל כל הברכות הפתובות בה או כדי שאזכה לחיי העולם הבא. ואפרש מן העברות שהזהירה תורה מהן כדי שאנצל מן הקללות הפתובות בתורה או כדי שלא אפטר מחיי העולם הבא. אין ראוי לעבד את ה' על הדרך הזה. שהעובד על דרך זה הוא עובד מיראה ואינה מעלת הנביאים ולא מעלת החכמים.

ב העובד מאהבה עוסק בתורה ובמצוות והולך בנתיבות החכמה לא מפני דבר בעולם ולא מפני יראת הרעה ולא כדי לירש הטובה אלא עושה האמת מפני שהוא אמת וסוף הטובה לבוא בגללה.

ג וכיצד היא האהבה הראויה? הוא שלא להב את ה' אהבה גדולה יותר עצה מאד עד שתהא נפשו קשורה באהבת ה' ונמצא שונה בה תמיד כאלו חולה חלי האהבה שאין דעתו פנויה מאהבת אותה אשה והוא שונה בה תמיד בין בשבתו בין בקומו בין בשעה שהוא אוכל ושותה. יתר מזה תהיה אהבת ה' בלב אוהביו שונים בה תמיד כמו שצונו בכל לבבך ובכל נפשך. והוא ששלמה אמר דרך משל (שיר השירים ב ה) "כי חולת אהבה אני". וכל שיר השירים משל הוא לענין זה.

ו דבר ידוע וברור שאין אהבת הקדוש ברוך הוא נקשרת בלב של אדם עד שישנה בה תמיד כראוי ויעזב כל מה שבעולם חוץ ממנה. כמו שצונו ואמר בכל לבבך ובכל נפשך

רמב"ם הלכות תשובה פרק י הלכה ג

The Rambam describes the love required for the mitzva of Ahavat Hashem - a commitment to a life of Torah and mitzvot lishma - an incredible level of intellectual and emotional connection with God. Love is sometimes defined as the emotional pleasure felt when focusing on the virtues of another person. This is the focus that the Rambam is describing!

12. והמצוה השלישית היא שצונו לאהבו יתעלה וזה שנתבונן ונשכיל מצותיו ופעולותיו עד שנשיגהו ונתענג בהשגתו תכלית התענוג - וזאת היא האהבה המחוייבת.

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ג

The Rambam stresses that the goal of the mitzva of Ahavat Hashem is 'ta'anug' - a sense of pleasure and reassurance.

13. והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך.

תהלים פרק ל"ד

The concept of being 'mitaneg al Hashem' is found first in Tehillim.

14. שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו.

מסילת ישרים פרק א'

The Ramchal explains that the purpose of Man's creation was for him to gain pleasure from connection to God.

15. One winter evening it was cold enough to freeze the blood in one's veins. Everything was frozen. Ice formed on the window-panes, darkness prevailed and the clouds covered everything with an ashen grey. I went up to see the Rav. His house was pitch dark; everyone was asleep, except for the Rav. He moved around his small room, all impassioned. For a while he did not take notice of me; but then, he approached me and gave me his hand. It was completely frozen. Yet, with a burning enthusiasm, with glowing eyes and a fiery countenance, he asked me, "Tell me! Is it the same with you?" "What do you mean?" I asked. "I am completely consumed with a burning love for Hashem. Do you feel the same way?"

An Angel Among Men p. 120

R. Ya'akov Moshe Charlap recalls an incident where his Rav, Rav Avraham Isaac HaCohen Kook, displayed the burning Ahavat Hashem that the Rambam is describing.

• This focus on Ahavat Hashem is an essential attitude to mitzvot generally. Consider the tension in the life of a person who knows that they have to keep mitzvot and yet do not LIVE for Hashem. If they live for something else - money, honor, fun, pleasure - the mitzvot will often get in the way. Hence the constant search for leniencies to permit a certain lifestyle!

D] AHAVAT HASHEM - PRACTICAL STEPS

D1] SIMCHAT HAMITZVOT

16. עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברינה.

תהלים קכב

David Hamelech enjoins us to serve God with simcha - this requires an enthusiasm for life and Torah.

17. טו השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהו. עבודה גדולה היא. וכל המוֹנֵעַ עֲצָמוֹ מִשְׂמִיחָה זו רָאוּי לְהַפְרֵעַ מִמֶּנּוּ שְׁנֵי אֲמָר (דברים כ"ח) תִּנָּחַת אִשָּׁר לֹא-עֲבַדְתָּ אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב [מֵרֶב כָּל]...'

רמב"ם הלכות שופר וסוכה ולולב פרק ח

Following his description of the special mitzva of simcha on Succot, the Rambam emphasizes the halachic need for simcha in all mitzvot and the connection of this concept to the mitzva of Ahavat Hashem! Failure to find such simcha is c'v a cause of terrible punishment for the Jewish people. We see this in the tochacha in which the terrible curses on klal Yisrael are attributed to the fact that we did not serve Hashem with simcha.

18. שעיקר שכר המצוה על השמחה אין השמחה פרט נוסף במצוה.

ספר חרדים

The Sefer Charedim (mid 16C) points out that the reward for a mitzva lies only in the simcha.

19. סעודת ראש חדש וסעודת פורים מאחרין ולא מקדימין. ר' זעירה בעא קומי ר' אבהו - ויעשו אותן שבת!! א"ל (אסתר ט:כב) לעשות אותם ימי משתה ושמחה - את ששמחתו תלויה בב"ד, יצא זה ששמחתו תלויה בידי שמים.

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת מגילה פרק א הלכה ד'

The Yerushalmi asks why Purim seuda should not be on Shabbat and answers that Purim must be on a day which the Rabbis designated for simcha and not which God set aside for special simcha! Shabbat is a day on which to enhance our sense of simcha in performing all mitzvot.

D2] MACHSHEVET YISRAEL - JEWISH THOUGHT AND PHILOSOPHY

20. אינו אוהב הקדוש ברוך הוא אלא בידעת שידעהו. ועל פי הדעה תהיה האהבה - אם מעט מעט ואם הרבה הרבה. לפיכך צריך האדם ליחד עצמו להבין ולהשפיל בחכמות ותבונות המודיעים לו את קונו כפי כח שיש באדם להבין ולהשיג, כמו שבארנו בהלכות יסודי התורה.

רמב"ם הלכות תשובה פרק י הלכה ו

The Rambam is clear that one achieves Ahavat Hashem only through intellectual thought which then brings a person to a level of emotional connection. A purely emotional response will not suffice (and could be fake). To be Jewish is to engage and struggle with deep and challenging questions. What is God? What am I? What is the meaning of my life? How can I know anything? How do I make choices? What is good and bad, right and wrong? The name Yisrael means to struggle with God and prevail. Shabbat is the ideal time to learn more on these issues and discuss them with your family and friends.

D3] AHAVAT HASHEM THROUGH LEARNING TORAH

21. ולשון ספרי (נ' שמע) לפי שנאמר ואהבת את ה' אלקיך איני יודע כיצד אוהב את המקום; תלמוד לומר - והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם.

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ג

The Rambam and other Rishonim suggests three major routes to achieving Ahavat Hashem. The first is the study of Torah to a point that one feels overawed by its majesty and brilliance and wants to come close to the Divine Author.

22. רבי ברכיה בשם רבי חייה בר בא. לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהן בדברי תורה כתוב אחד אומר - שבת הוא לה'.

תלמוד ירושלמי שבת טו:ג

According to one view in Chazal, Shabbat was set aside specifically for the purpose of learning Torah in order to come closer to God. This mitzvot of learning Torah applies to women and men equally.

23. אחר סעודת שחרית קובעים מדרש לקרות בנביאים ולדרוש בדברי אגדה (שערי תשובה - חייז אדם לחדש חידושי תורה כמ"ס צוהר דמ"ס בחזרת נשמה יתיר למקומה שאל אותה הקדוש צריך הוא מה חידוש אמרת צוהר כו' ... ומי שאינו צר הכי לחדש ילמוד דברים שלא למד עד הכה ...)

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת רצ"ב

Shabbat is a time to produce new novel ideas in Torah or at least to embark on a limud of a new area of Torah.

D4] AHAVAT HASHEM THROUGH APPRECIATION OF NATURE AND SCIENCE

24. והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואי הנפלאים הגדולים ויראה מהו חכמתו שאין לה ערך ולא קץ מיד הוא אוהב ומשבח ומפאָר ומתאנה תאנה גדולה לידע השם הגדול. כמו שאמר דוד (תהילים מב:ג) צמאה נפשי לאלהים לאל חי.

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ב הלכה ב

The second approach is the study of nature to the point that one is overawed by its perfection and complexity and wants to come close to the Divine Creator. Shabbat is a wonderful opportunity to go out into nature and appreciate its beauty and Hashem's wisdom in creating it.

D5] AHAVAT HASHEM THROUGH CONNECTION WITH KLAL YISRAEL AND JEWISH HISTORY

25. וענין המצוה שנחשוב ונתבונן בפקודיו ופעולותיו עד שנשיגהו כפי יכולתנו, ונתענג (בהשגתו) [בהשגחתו המיוחדת]

ספר החינוך מצוה תיח

The third major route to Ahavat Hashem is through a connection with God's hashgacha in the world, and particularly for the Jewish People. In our times, we have merited to see this hashgacha in the most dramatic manner with the return of millions of Jews to Eretz Yisrael and the growth and flowering of the Land.

D6] AHAVAT HASHEM THROUGH AVOIDING MATERIALISM

26. ועובר על זה, וקובע מחשבותיו בעניינים הגשמיים ובהבלי העולם שלא לשם שמים רק להתענג בהם לבד, או להשיג כבוד העולם הזה הכואב להגדיל שמו, לא לכוונה להטיב לטובים ולחזק ידי ישרים, ביטל עשה זה ועונשו גדול.

ספר החינוך פרשת ואתחנן מצוה תיח

The Sefer HaChinuch² rules that the opposite of Ahavat Hashem is materialism - seeing material acquisitions and pleasure as an end, rather than the means to a life of connection to ruchniut. Although we are obligated to spend extra money to make Shabbat special, once this becomes over-materialistic it has crossed a halachic line and becomes a mitzva haba'a b'aveira.

D7] AHAVAT HASHEM THROUGH ACTING AS A KIDDUSH HASHEM

27. ואהבת את ה' אלהיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך. שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו? אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו ... אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו? אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה - ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכוערין דרכיו!

יומא פו.

One of the practical fulfillments of Ahavat Hashem is when someone brings others closer to God and Torah through their personal example of kiddush Hashem. Shabbat is a perfect opportunity to be a role model to family and friends.

D8] AHAVAT HASHEM THROUGH JEWISH OUTREACH

28. וכבר אמרו שמצוה זו כוללת גם כן שגורש ונקרא האנשים כולם לעבודתו יתעלה ולהאמין בו. וזה כי כשתאהב אדם תשים לבך עליו ותשבחוהו ותבקש האנשים לאהוב אותו. וזה על צד המשל כן כשתאהב האל באמת כמה שהגיעה לך מהשגת אמיתתו, הנה אתה בלא ספק תדרוש ותקרא הכופרים והסכלים לידעת האמת אשר ידעת אותה. ולשון סיפרי ואהבת את ה' וכו' אהבהו על הבריות כאברהם אביך שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן. ר"ל כמו שאברהם בעבור שהיה אוהב השם כמו שהעיד הכתוב (ישעיהו מא:ח) אֲבִרְקֶם אֶתְּכֶם. שהיה גם כן לגודל השגתו דרש האנשים אל האמונה מחוזק אהבתו כן אתה אהוב אותו עד שתדרוש האנשים אליו.

ספר המצוות לרמב"ם מצוה עשה ג

The energy of Ahavat Hashem should be channeled into outreach, following the model of Avraham Avinu. Shabbat is a time to open our homes and tables in Jewish outreach to those who have not yet experienced the beauty of Shabbat.

D9] AHAVAT HASHEM THROUGH MESIRUT NEFESH

29. ואהבת את ה' אלהיך. תניא, רבי אליעזר אומר: אם נאמר 'בכל נפשך' למה נאמר 'בכל מאדך'? ואם נאמר 'בכל מאדך' למה נאמר 'בכל נפשך'? אלא אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו - לך נאמר 'בכל נפשך', ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו - לך נאמר 'בכל מאדך'. רבי עקיבא אומר: בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך.

ברכות סא:

Another fulfillment of Ahavat Hashem is our potential for mesirut nefesh. Commitment to Torah, in all its manifestations, requires us to give of our money, our time, our emotional and psychological energy and sometimes even our lives.

30. לאהבי ולשומרי מצותי - ומלאתי צמכילתא רבי נתן אומר 'לאהבי ולשומרי מצותי' - אלו שהם יושבים בארץ ישראל ונותנין נפשם על המצוות. מה לך יולא ליהרג? על שמלתי את צני. מה לך יולא לישקף? על שקראתי בתורה. מה לך יולא ליולד? על שאכלתי את המלח. מה לך לוקה מאפרגל? על שנטלתי את הלולב.

רמב"ן שמות כו:

The Ramban quotes a Midrash that those who 'love God' refers to the Jews who live in Eretz Yisrael with mesirut nefesh and sacrifice their lives to learn Torah and keep mitzvot.

2. The Biur Halacha rules this as a halachic principle on the very first page of Shulchan Aruch!

D10] AHAVAT HASHEM THROUGH A ZEALOUS PRIDE IN TORAH

31. ונבאר עתה ענפי האהבה, הם הג' שזכרתי: **הדביקות, השמחה, והקנאה**. **הענף הג' הוא הקנאה** - שיהיה האדם מקנא לשם קדשו. שונא את משנאיו ומשתדל להכניעם במה שיוכל, כדי שתהיה עבודתו ית' נעשית וכבודו מתרבה. וזה פשוט כי מי שאוהב את חבירו אי אפשר לו לסבול שיראה מכים את חבירו או מחרפים אותו.

מסילת ישרים פרק יט

To love God also means to feel pain when Torah is degraded. The fact that Shabbat is so widely broken should instill in us a zeal to encourage its observance in ways that will be effective and impactful.

- Of course, tochacha must be effective and, in most contemporary scenarios, this will not be achieved through criticism and personal rebuke. Nevertheless, even when we are powerless to give effective tochacha, we should not simply shrug and accept the situation but should feel the hurt and affront at the violation of Torah. The strength of feeling should be against the actions - the evil rather than the evildoer.